

دانشکده مدیریت و حسابداری

دانشگاه علامه طباطبائی

تأثیر رابطه‌ی هماهنگی استراتژی سطح کسب و کار و استراتژی تولید بر عملکرد سازمانی؛ گروه صنعتی صفا بعنوان مورد

The impact of coordination of business strategy and manufacturing strategy on organizational performance; Safa Industrial Group as a case

استاد راهنما:

دکتر ابوالفضل کزاری

استاد مشاور:

دکتر کامران فیضی

دانشجو:

سمیه سلمانی

رشته: مدیریت صنعتی

گرایش: تولید و عملیات

شماره دانشجویی: 88124141118

تَقْدِيمٌ بِهِ پَدِر و مَادِر عَزِيز و صَرِير بَانِم

برای همهٔ دانشمندان هستی و نیستی

سپاس یزدان پاک را که ما را یاری نمود تا بتوانم قطره ای هر چند اندک را از دریای بیکران

علم درک نمایم و در سایه‌ی الطافش آموخته‌های خود را در قالب این پایان نامه آورم. بر خود

فرض می‌دانم از اساتید بزرگوار و همیاری خانواده و دوستان و تمام بزرگوارانی که به اشکال

مختلف در شکل گیری و تکامل این تحقیق نگارنده را یاری رسانده‌اند، مراتب سپاس و امتنان

خود را به جا آورم.

با سپاس از یاری

استاد ارجمند جناب آقای دکتر کزاری که بدون راهنمایی‌های ایشان این تحقیق هرگز به پایان

نمی‌رسید.

استاد فرهیخته جناب آقای دکتر فیضی که با علم و عنایت خویش مرا در انجام این مهم یاری

نمودند.

و همچنین از استاد عزیز جناب آقای دکتر صوفی که اینجانب از نکات بسیار دقیق و مهم ایشان

در اصلاح و بهسازی این تحقیق کمال استفاده را نموده و سرلوحه خویش در تحقیقات آتی قرار

داده‌ام.

چکیده:

اهمیت استراتژی و دیدگاه استراتژیک در سازمان مسئله‌ای است که در حفظ بقای سازمان و به دست آوردن مزیت رقابتی بسیار مورد توجه می‌باشد. همچنین اهمیت هماهنگی میان استراتژی‌های واحدهای مختلف برای ایجاد هم افزایی در سازمان نباید نادیده انگاشته شود. این هماهنگی می‌تواند در سطوح مختلف مورد سنجش قرار گیرد و همچنین می‌تواند میان واحدهای مختلف یک سطح ارزیابی گردد. به علاوه مسئله‌ای که ذهن اکثریت مدیران و استراتژیست‌ها را به خود جلب کرده است، لزوم توجه به عملکرد شرکت‌ها و عوامل تأثیرگذار بر آن است که باید شناسایی گرددند.

در این تحقیق، بر آن شدیم که با توجه به اهمیت موضوع، به بررسی رابطه‌ی هماهنگی استراتژی سطح کسب و کار و استراتژی تولید که در زمرة مهم ترین استراتژی‌های کارکردی قرار دارد، بپردازیم. آنچه که در این مقوله حائز اهمیت است سنجش تأثیر این هماهنگی بر عملکرد سازمانی است که در این تحقیق، برای این منظور از روش معادلات ساختاری استفاده شده است.

نتایج تحقیق مشخص کرد که بنگاه‌ها به منظور دستیابی به عملکرد بالاتر باید به رابطه و هماهنگی دو سطح استراتژی کسب و کار و تولید توجه نمایند. از آنجا که تدوین استراتژی در بنگاه‌ها از سطح بالاتر انجام گرفته و سپس استراتژی‌های سطوح پایین تر مشخص می‌گرددند، یافته‌های تحقیق به همین ترتیب گزارش می‌شود. یافته‌ها نشان می‌دهد که اگر سازمان استراتژی رهبری هزینه را انتخاب کند، بهتر است به معیار هزینه در استراتژی تولیدی اهمیت بیشتری بدهد و پس از آن معیار انعطاف برای این دسته از سازمان‌ها قابل توجه است. اما سازمانی که استراتژی تمايز را به عنوان استراتژی کسب و کار خود برمی‌گزیند، بهتر است به کیفیت به عنوان اولویت تولیدی خود توجه کند تا به عملکرد بالاتر دست یابد. این دسته از سازمان‌ها همچنین می‌توانند با تمرکز بر معیار تحويل بموقع به عملکرد نسبتاً بالایی دست یابند. بنابراین انتخاب استراتژی‌های مناسب و هماهنگ با هم می‌تواند به سازمان‌ها در دست یابی به معیارهای عملکردی بالاتر کمک بسیاری نموده و عدم توجه به این مسئله می‌تواند زیان هایی را برای سازمان‌ها منتج گردد که به وضوح قابل ردیابی نمی‌باشند.

فهرست مطالب

شماره صفحه

عنوان

فصل اول

2	مقدمه
1. بیان مسئله	1
2. اهمیت و ضرورت تحقیق	4
3. اهداف تحقیق	4
4. فرضیه‌ی تحقیق	5
5. چارچوب کلان نظری تحقیق	5
6. پیشینه‌ی تحقیق	6
7. شرح واژه‌ها و اصطلاحات تحقیق	8
جمع بندی	10

فصل دوم

12	مقدمه
----------	-------

بخش اول

1. انواع نگرش به مدیریت	13
2. استراتژی	15
2.1- مفهوم استراتژی	16
2.2- تصمیم‌گیری استراتژیک	17
2.3- مدیریت استراتژیک	18
2.4- سطوح استراتژی	19
2.4.1- استراتژی سطح سازمان (بنگاه) ..	20
2.4.2- استراتژی سطح کسب و کار (تجاری) ..	21
2.4.3- استراتژی سطح وظیفه‌ای (کارکردی) ..	21
3. گونه‌شناسی استراتژی‌های سطح کسب و کار ..	24

24	3.1- گونه شناسی مایلز و اسنو ..
26	3.2- گونه شناسی مایکل پورتر ..
31	3.3- گونه شناسی تلفیقی ..
36	4. بخش تولید ..
38	5. استراتژی تولید ..
38	5.1- شش دیدگاه استراتژی تولید ..
42	5.2- تعریف استراتژی تولید ..
45	5.3- مطالعات انجام گرفته پیرامون استراتژی تولید ..
46	5.4- استراتژی تولید و عملکرد ..
50	5.5- محتواه استراتژی تولید ..
51	6. مفهوم هماهنگی استراتژیک ..
54	6.1- نقش تولید در کسب و کار و اهمیت هماهنگی استراتژی تولید و کسب و کار ..
57	6.2- مطالعات قابل مقایسه پیشین ..
59	7. ارزیابی عملکرد ..
61	8. تعریف عملیاتی متغیرها ..
61	8.1- استراتژی کسب و کار ..
61	8.1.1- استراتژی رهبری هزینه ..
62	8.1.2- استراتژی تمایز ..
63	8.2- استراتژی تولید ..
65	8.2.1- معیار انعطاف پذیری ..
66	8.2.2- معیار تحويل ..
66	8.2.3- معیار کیفیت ..
67	8.2.4- معیار هزینه ..
68	9. مدل مفهومی تحقیق ..

بخش دوم

69	مقدمه ..
76	1. تاریخچه ..
	گروه صنعتی صفا

71	2. مباحث استراتژیک
71	2.1- فعالیتهای پایه ای در گروه صنعتی صفا
72	2.2- برنامه استراتژیک گروه صنعتی صفا
72	2.2.1- مدیریت
72	2.2.2- آرمان گروه
72	2.2.3- ارزش ها
73	3. واحد آموزش
73	4. معرفی شرکت های گروه صنعتی صفا
73	4.1- شرکت صنعتی و تولیدی استاد
74	4.2- شرکت گروه صنعتی آمل
75	4.3- کارخانجات نورد و پروفیل ساوه
75	4.4- شرکت نورد و لوله صفا
76	4.5- شرکت کارخانجات لوله و پروفیل صفا طوس
77	4.6- کارخانجات نورد و لوله کارون
77	4.7- شرکت سازه های فلزی و ماشین آلات صنعتی صفا
78	جمع بندی

فصل سوم:

80	مقدمه
80	1. روش انجام تحقیق
83	2. جامعه آماری
83	2.1- نمونه آماری و روش نمونه گیری
85	3. روش و ابزار جمع آوری داده ها
85	4- نحوه تنظیم پرسشنامه ها
87	5- مقیاس اندازه گیری نگرش ها
87	6- روانی ابزار سنجش
88	7- پایایی ابزار سنجش
88	8. روش تجزیه و تحلیل داده ها
88	6.1- تحلیل عاملی تأییدی
91	6.2- مدل معادلات ساختاری
92	جمع بندی

فصل چهارم:

94	مقدمه
94	1. توصیف ویژگیهای جمعیت شناختی اعضای نمونه .
95	2. ترکیب جنسیتی پاسخ دهنده‌گان ..
96	3. وضعیت تحصیلی پاسخ دهنده‌گان ..
97	1.1 وضعیت سابقه خدمت پاسخ دهنده‌گان ..
98	2. تحلیل داده‌ها ..
98	2.1 آزمون نرمال بودن متغیرهای پژوهش ..
99	2.2 ضرایب همبستگی پیرسون بین متغیرهای پژوهش ..
100	2.3 مدل سازی معادلات ساختاری .
111	2.3.1 تحلیل مسیر ..
112	2.4 تعیین استراتژی شرکت‌ها به تفکیک .
112	2.4.1 تعیین استراتژی کسب و کار ..
113	2.4.2 تعیین استراتژی تولید ..
113	الف- نتایج مربوط به تعیین استراتژی شرکت صفا طوس .
115	ب- نتایج مربوط به تعیین استراتژی شرکت ساوه ..
116	ج- نتایج مربوط به تعیین استراتژی شرکت آمل .
117	د- نتایج مربوط به تعیین استراتژی شرکت استاد ..
119	و- نتایج مربوط به تعیین استراتژی شرکت نورد و لوله صفا ..
120	2.5 آزمون فرضیات تحقیق ..
136	2.6 خلاصه نتایج آزمون فرضیه‌ها .
137	جمع بندی ..

فصل پنجم:

139	مقدمه .
139	1. خلاصه فرایند تحقیق ..
140	2. تحلیل نتایج بدست آمده از آزمون فرضیه‌های تحقیق ..
141	2.1 نتایج مربوط به فرضیه فرعی اول .

142.....	2.2- نتایج مربوط به فرضیه فرعی دوم
142.....	2.3- نتایج مربوط به فرضیه فرعی سوم
142.....	2.4- نتایج مربوط به فرضیه اصلی
143.....	3. نتایج بررسی پیشینه و مباحث نظری تحقیق . ..
144.....	4. پیشنهادهای نظری و کاربردی . ..
146.....	5. محدودیت های تحقیق
147.....	6. پیشنهادهایی برای تحقیقات آتی . ..
148.....	جمع بندی
149.....	فهرست منابع

فهرست نمودارها:

20	رابطه بین سطوح استراتژی
95	ترکیب جنسیتی اعضای نمونه
96	وضعیت تحصیلی پاسخ دهنده‌گان
97	وضعیت سابقه خدمت پاسخ دهنده‌گان
103.....	مدل تحلیل عاملی تأییدی متغیر استراتژی کسب و کار (تخمین غیراستاندارد)
104.....	مدل تحلیل عاملی تأییدی متغیر استراتژی کسب و کار (تخمین استاندارد)
105.....	مدل تحلیل عاملی تأییدی متغیر استراتژی کسب و کار (معناداری ضرایب)
107.....	مدل تحلیل عاملی تأییدی متغیر استراتژی تولید (تخمین غیراستاندارد)
108.....	مدل تحلیل عاملی تأییدی متغیر استراتژی تولید (تخمین استاندارد)
109.....	مدل تحلیل عاملی تأییدی متغیر استراتژی تولید (معناداری ضرایب)
134.....	نتایج مربوط به استراتژی رهبری هزینه
135.....	نتایج مربوط به استراتژی تمایز

فهرست اشکال:

23	یکپارچگی استراتژی‌ها در سازمان‌های تولیدی
27	مثال‌هایی از فعالیتهای ایجادکننده ارزش وابسته به استراتژی رهبری هزینه
29	مثال‌هایی از فعالیتهای ایجادکننده ارزش وابسته به استراتژی تمایز
37	اجزاء خرد سیستم تولید در یک سازمان
41	دیدگاهی همه جانبیه از استراتژی تولید
54	مدل عمومی هماهنگی استراتژیک پویا: نتایج و پیامدها

68	مدل مفهومی تحقیق
81	انواع پژوهش از نظر هدف.....
90	فرایند انجام تحلیل عاملی تأییدی

فهرست جداول:

25	سطح استراتژی کسب و کار مایلز و اسنو
30	استراتژی های پورتر و الزامات آن.....
32	استراتژی های کسب و کار طبق گونه شناسی تلفیقی.....
33	تفاوت های استراتژی کسب و کار از حیث قلمرو، هدف ها، منابع و هم افزایی
34	عوامل محیطی مناسب برای استراتژی های مختلف سطح کسب و کار ..
43	تعريف استراتژی تولید از دیدگاه های مختلف ..
47	مطالعات تجربی انجام گرفته در زمینه تأثیر استراتژی تولید بر رقابت تولیدی و عملکرد تجاری
57	خلاصه ای از مطالعات قابل مقایسه پیشین
82	مقایسه تحقیق بنیادی و کاربردی ..
96	فراوانی و درصد شرکت کنندگان بر حسب جنسیت
97	فراوانی و درصد شرکت کنندگان بر حسب تحصیلات
98	فراوانی و درصد شرکت کنندگان بر حسب سابقه کاری
98	آزمون کولموگروف- اسمیرنوف یک نمونه ای
99	ضرایب آلفای کرونباخ و ماتریس همبستگی بین متغیرهای پنهان
101	عناوین مربوط به متغیر مورد نظر در نمودار تحلیل عاملی
102	علام اخشاری تبیین کننده پرسش های پرسشنامه
106	بارهای عاملی استاندارد شده و غیراستاندارد، آماره t و ضریب تعیین (R^2) استراتژی کسب و کار

110.....	بارهای عاملی استاندارد شده و غیراستاندارد، آماره t و ضریب تعیین (R^2) استراتژی تولید
114.....	نتایج آزمون مقایسات زوجی میان استراتژی های کسب و کار شرکت صفا طوس
114.....	آماره آزمون فریدمن مربوط به شرکت صفا طوس
114.....	نتایج میانگین و رتبه هر استراتژی تولید مربوط به شرکت صفا طوس
115.....	نتایج آزمون مقایسات زوجی میان استراتژی های کسب و کار شرکت ساوه ..
115.....	آماره آزمون فریدمن مربوط به شرکت ساوه ..
116.....	نتایج میانگین و رتبه هر استراتژی تولید مربوط به شرکت ساوه
116.....	نتایج آزمون مقایسات زوجی میان استراتژی های کسب و کار شرکت آمل ..
116.....	آماره آزمون فریدمن مربوط به شرکت آمل ..
117.....	نتایج میانگین و رتبه هر استراتژی تولید مربوط به شرکت آمل
117.....	نتایج آزمون مقایسات زوجی میان استراتژی های کسب و کار شرکت استاد ..
118.....	آماره آزمون فریدمن مربوط به شرکت استاد
118.....	نتایج میانگین و رتبه هر استراتژی تولید مربوط به شرکت استاد
119.....	نتایج آزمون مقایسات زوجی میان استراتژی های کسب و کار شرکت نورد و لوله صفا
119.....	آماره آزمون فریدمن مربوط به شرکت نورد و لوله صفا
120.....	نتایج میانگین و رتبه هر استراتژی تولید مربوط به شرکت نورد و لوله صفا
120.....	خلاصه نتایج تعیین استراتژی هر شرکت در سطح کسب و کار و در سطح تولید
123.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: انعطاف پذیری
124.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: کیفیت
124.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: تحويل بموقع
125.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: هزینه

125.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: رشد فروش .
126.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: سهم بازار ..
126.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: عملکرد سازمانی ..
127.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: رشد فروش ..
127.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: سهم بازار ..
128.....	نتایج تحلیل رگرسیون چندمتغیری؛ متغیر وابسته: عملکرد سازمانی .
136.....	خلاصه نتایج آزمون فرضیه ها .
141.....	تأثیر مستقیم، غیر مستقیم و کلی متغیرهای مستقل بر متغیرهای وابسته ..

فصل اول:

كليات تحقيق

مقدمه:

در فصل اول به بیان کلیاتی دربارهٔ تحقیق می‌پردازیم. در ابتدا با بیان مسئله و اهمیت و ضرورت موضوع تحقیق، علت انتخاب این موضوع و تمرکز بر یافتن رابطهٔ هماهنگی بین استراتژی‌های سطح کسب و کار و سطح تولید مشخص می‌گردد. پس از آن با ذکر اهداف و فرضیهٔ تحقیق به شناسایی و معرفی متغیرها پرداخته و همچنین به منظور درک بهتر ادبیات موضوع که در فصل آینده به آن خواهیم پرداخت، تعریفی مختصر از واژه‌ها و اصطلاحات تحقیق را در این فصل قرار داده ایم.

۱- بیان مسئله:

اسکینر اولین فردی بود که این مسئله را مطرح کرد که مدیران نیاز دارند نقش مهم استراتژی تولید بر قابلیت‌های رقابتی بنگاه و در نتیجه تأثیر آن بر عملکرد را بدانند. یکی از زیربندهای اصلی کار اسکینر، آزمون روابط متقابل میان استراتژی تولید و استراتژی رقابتی است که توجه چندانی آن چنان که شایسته است، به آن نشده است. بحث اسکینر این بود که همان طور که استراتژی رقابتی یک شرکت، تقاضاهای خاصی را برای وظیفه تولید و عملیات قرار می‌دهد، به همین ترتیب استراتژی تولیدی شرکت نیز باید بصورت خاصی طراحی شود که اهداف استراتژی رقابتی شرکت را به انجام برساند (آموآکو و آکواه^۱، 2008).

امروزه موفقیت سازمان‌ها در گرو جهت گیری همهٔ بخش‌های سازمان، در راستای مسیر استراتژیک است (کاپلان و نورتون، ترجمه نصرالله زاده و محمدنژاد، 2008: 3). هر سازمان از سه بخش استراتژی تشکیل شده است. استراتژی بنگاه (شرکت)^۲ به توصیف جهت گیری کلان در راستای نگرش کلی آن شرکت به رشد و مدیریت انواع کسب و کارها و خطوط تولید می‌پردازد (هانگر، ترجمه اعرابی، 2007: 26). استراتژی کسب و کار^۳ معمولاً در سطح محصولات یا واحد

¹ - Amoako and Acquaah

² - Corporate strategy

³ - Business strategy

کسب و کار اجرا می شود و بر بهبود موقعیت رقابتی کالاها و خدمات شرکت در یک صنعت خاص یا یک بخش بازار خاص تأکید دارد (هانگر، ترجمه اعرابی، 2007: 27).

مروری بر تحقیقات قبلی نشان داده است که سه روش برای تعیین استراتژی سطح کسب و کار وجود دارد:

(1) گونه شناسی مایلز و اسنو که چهار نوع استراتژی را معرفی می کنند: تدافعی، انفعالی، تحلیل گرانه و پیشگامانه.

(2) گونه شناسی مایکل پورتر که انواع استراتژی را در دو نوع استراتژی تمایز و استراتژی رهبری هزینه معرفی می کند.

(3) گونه شناسی تلفیقی که دو نوع گونه شناسی را به این صورت در هم ادغام نموده است: مدافعانه کم هزینه، مدافعانه کم هزینه، مدافعانه تمایز طلب، تحلیل گر و فرصت جو.

در این تحقیق برآئیم تا از گونه شناسی نوع دوم یعنی گونه شناسی مایکل پورتر استفاده کنیم.

سومین سطح استراتژیک در سازمان را استراتژی های کارکردی^۱ انجام می دهند. این استراتژی ها، یک برنامه کوتاه مدت برای حوزه های کلیدی وظیفه ای درون مؤسسه می باشند و از طریق مشخص تر کردن جزئیاتی درباره ی چگونه اداره کردن حوزه های کلیدی همچون مالی، حسابداری، بازاریابی، تولید/عملیات، تحقیق و توسعه ... تدوین می شوند ولیکن می باشد با هدفهای بلندمدت و استراتژی های سطح بالاتر سازگار باشند؛ چرا که این استراتژی ها فکر یا ایده (استراتژی اصلی) را به فعالیت های طراحی شده برای دستیابی به هدفهای سالیانه ی مشخص ترجمه می نمایند (پرس و رابینسون، ترجمه خلیلی شورینی، 1380، 454). از آنجایی که اصولاً بیش از 70٪ کل دارایی های شرکت در اختیار فرایند تولید قرار می گیرند و بخش عمده ای از فرایند اجرای استراتژی در صحنه ی تولید صورت می گیرد؛ تصمیمات مرتبط با این سطح استراتژیک در سازمان یعنی تصمیماتی که درباره ی اندازه ی کارخانه، محل کارخانه، طرح تولید، نوع ماشین آلات و تجهیزات، نوع وسایل و لوازم، میزان موجودی ها، کنترل موجودی، کنترل کیفیت، کنترل هزینه ها، استفاده از معیارها، تعیین شرایط احراز شغل، آموزش دادن به کارکنان، استفاده از منابع و تجهیزات، حمل و نقل و بسته

¹ - Functional strategy

بندی و نوآوری فنی گرفته می شوند، می توانند بر تلاش‌هایی که در اجرای موفقیت آمیز استراتژی ها صورت می گیرد، اثرات شدید بگذارند (فردآر، ترجمه پارساییان و اعرابی، 1380، 321).

2- اهمیت و ضرورت موضوع:

اهمیت استراتژی و دیدگاه استراتژیک در سازمان مسئله ای است که در حفظ باقی سازمان و به دست آوردن مزیت رقابتی بسیار مورد توجه می باشد. همچنین اهمیت هماهنگی میان استراتژی های واحدهای مختلف برای ایجاد هم افزایی در سازمان نباید نادیده انگاشته شود. این هماهنگی می تواند در سطوح مختلف مورد سنجش قرار گیرد و همچنین می تواند میان واحدهای مختلف یک سطح ارزیابی گردد.

به علاوه مسئله ای که ذهن اکثریت مدیران و استراتژیست ها را به خود جلب کرده است، لزوم توجه به عملکرد شرکت ها و عوامل تأثیرگذار بر آن است که باید شناسایی گرددند.

3- اهداف تحقیق:

هدف از این تحقیق بررسی ارتباط بین دو سطح عمدہ ی استراتژیک یعنی سطح کسب و کار و سطح تولید و عملیات می باشد که در این راستا به شناسایی عوامل مؤثر در هماهنگی این دو فرایند می پردازیم تا زمینه ای برای مطالعه بیشتر این عوامل و جلب توجه بیش از پیش مدیران نسبت به این عوامل را فراهم ساخته و با شناخت میزان ارتباط این دو استراتژی، برخی از عوامل اساسی ناشناخته موفقیت سازمانها در دستیابی به اهداف سازمانی روشن گردد.

4- فرضیه ی تحقیق:

فرضیه ی اصلی:

تأثیر کلی استراتژی کسب و کار بر عملکرد از طریق استراتژی تولیدی بیشتر از تأثیر مستقیم استراتژی کسب و کار بر عملکرد است.

فرضیه های فرعی:

- (1) استراتژی کسب و کار بر عملکرد سازمانی تأثیر مثبت دارد.
- (2) استراتژی کسب و کار بر استراتژی تولید تأثیر مثبت دارد.
- (3) استراتژی تولید بر عملکرد سازمانی تأثیر مثبت دارد.

5- چارچوب کلان نظری تحقیق:

از آنجا که در این تحقیق برآئیم تا تأثیر ارتباط میان متغیرهای شناسایی شده در استراتژی های کسب و کار و استراتژی های تولید را بر معیارهای عملکرد بنابراین متغیرهای مهم تحقیق بدین صورت معرفی می گردند:

متغیرهای مستقل تحقیق شامل استراتژی های کسب و کار می باشد که عبارتند از:

(1) استراتژی رهبری هزینه

(2) استراتژی تمایز

متغیرهای میانجی تحقیق شامل معیارهای تصمیم گیری استراتژی تولید می باشد که عبارتند از:

(1) معیار هزینه

(2) معیار کیفیت

(3) معیار انعطاف پذیری

(4) معیار تحويل بموضع

متغیرهای وابسته تحقیق نیز شامل معیارهای عملکرد می باشد که عبارتند از:

(1) رشد فروش

(2) سهم بازار

6- پیشینه‌ی تحقیق:

پایان نامه‌های مربوط به استراتژی تولید:

- اسحق زاده، نیره (1382) "بررسی ارتباط متغیرهای محیطی، استراتژی تولید و عملکرد شرکتها در بازار بورس تهران با استفاده از تکنیک تحلیل مسیر"؛ حسینی، محمود؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده مدیریت دانشگاه تهران؛ تهران
- حاجی رضایی، مهدی (1382) "ارائه روشی برای تعیین اثربخشی عوامل تصمیم در سطوح مختلف استراتژی تولید؛ معطرحسینی"؛ محمد؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده صنایع دانشگاه صنعتی امیرکبیر؛ تهران
- شاهینی، محمدرضا (1383) "عوامل بازدارنده‌ی اجرای استراتژی تولید نرم افزارهای جدید در شرکت‌های خدمات نرم افزاری ایران؛ اعرابی، محمد"؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی؛ تهران
- صدرالغوری، مریم (1382) "تحلیل و ارائه‌ی مدلی در ارتباط با رویکرد RBV در استراتژی تولید به منظور ارتقاء مزیت رقابتی؛ معطرحسینی"؛ محمد؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده صنایع دانشگاه صنعتی امیرکبیر؛ تهران
- عمرانی، حسین (1382) "ندوین استراتژی تولید با استفاده از مدل میلتون برگ برای کالای X با خانواده X در شرکت صایران"؛ الفت، لعیا؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی؛ تهران
- مجید رحیم آبادی، امید (1387) "ندوین استراتژی تکنولوژی فرایند تولید خودرو در شرکت ایران خودرو"؛ طباطبائیان، حبیب...؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبائی؛ تهران
- مرشیف زیرنگکار، علی (1387) "تبیین استراتژی تولید با استفاده از کاربرگ استراتژی (میلتون برگ) در شرکت مهرکام پارس"؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده علوم اداری دانشگاه شهید بهشتی؛ تهران

پایان نامه های مربوط به هماهنگی استراتژیک:

- جبل عاملی فروشانی، محمد (1386) "هماهنگی راهبرد فعالیت کسب و کار با راهبرد دو عملکرد تحقیق و توسعه در نظام امتیازی متوازن- مطالعه یک مرکز تحقیقات و توسعه در نظام امتیازی متوازن"؛ رحمان سرشت، حسین؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی؛ تهران
- دهقان، نبی ا... (1388) "الگوی بهبود عملکرد صادراتی با تأکید بر اثر تناسب استراتژیک بین استراتژی بازاریابی بین المللی با ابعاد محیطی سازمان"؛ قاسمی، حسن؛ پایان نامه دکتری؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی؛ تهران
- رضوانی، حمیدرضا (1386) "اثر هماهنگی استراتژیک سطح کسب و کار و استراتژی بازاریابی بر عملکرد سازمانی"؛ اعرابی، محمد؛ پایان نامه دکتری؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی؛ تهران
- رفیعی سیاوش کلائی، مجتبی (1385) "شناسایی شاخص های اساسی همسویی بین استراتژی های کسب و کار و استراتژی های فناوری اطلاعات در شرکت کارخانجات دارو پخش"؛ حقیقی؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی؛ تهران
- سپهوند، رضا (1388) "مدلی برای تبیین ارتباط مدیریت استراتژیک، منابع انسانی و عملکرد سازمان"؛ افجه، علی اکبر؛ پایان نامه دکتری؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی؛ تهران
- عابدی، رحیم (1389) "رابطه هماهنگی بین استراتژی های سطح کسب و کار و استراتژی های مالی با عملکرد سازمان"؛ اعرابی، محمد؛ پایان نامه دکتری؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی؛ تهران
- قبری مبارکه، مژده (1384) "عملیاتی کردن تکنیک های هزینه های کیفیت برای استقرار استراتژی کاهش هزینه"؛ انصاری رنانی، قاسم؛ پایان نامه کارشناسی ارشد؛ دانشکده مدیریت و حسابداری دانشگاه علامه طباطبایی؛ تهران